

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

Українська Академія Наук

Гілея

Науковий вісник

- *Історичні науки*
- *Філософські науки*
- *Політичні науки*

Випуск 88 (№ 9)

Київ – 2014

Щомісячний збірник наукових праць “Гілея: науковий вісник”

Фахове видання

з філософських, політичних та історичних наук, затверджено постановами президії ВАК України (протокол № 1-05/2 від 10 березня 2010 р. та протокол № 1-05/3 від 14 квітня 2010 р.)

Свідцтво про державну реєстрацію (перереєстрацію) друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 19946 – 9746 ПР від 31 травня 2013 року

Друкується за рішенням

Вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол № 1 від 28 серпня 2014 р.); Президії ВГО Української Академії Наук (протокол № 14-08-28 від 28 серпня 2014 р.)

Шеф-редактор –

В. П. Андрущенко,
д-р філос. наук, проф., член-кор. НАН України,
акад. НАПН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Головний редактор –

В. М. Вашкевич, д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Співредактори –

В. І. Гончаров, д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
О. П. Кивлюк, д-р філос. наук, ст.н.с.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. В. Кривошея, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
І. М. Предборська, д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ)

Відповідальний секретар –

В. Б. Халамендик, д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)

Рецензенти: **М. І. Панчук**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

М. Т. Степико, д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)
І. Г. Онищенко, д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Н. В. Коваленко, д-р соц. наук, проф. (Україна, Київ)

Редакційна рада:

В. П. Андрущенко – д-р філос. наук, проф., член-кор. НАН України,
акад. НАПН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. М. Вашкевич – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. Б. Євтух – д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
А. І. Зеленков – д-р філос. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
В. Ф. Колесник – д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ)
Р. Мирзаханян – д-р іст. наук, проф. (Вірменія, Єреван)
М. І. Михальченко – д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України
(Україна, Київ)
В. Ф. Солдатенко – д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ)

Редакційна колегія:

З соціологічних наук:

В. А. Бурляєва – д-р соц. наук, проф. (Росія, Невномиськ)
О. М. Дікова-Фаворська – д-р соц. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Т. А. Жижко – д-р філос. наук, доц.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
С. В. Лапина – д-р соц. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
Л. Л. Макаренко – д-р пед. наук, доц.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Ю. В. Романенко – д-р соц. наук, проф. (Україна, Київ)
Ю. І. Яковенко – д-р соц. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

З історичних наук:

І. Н. Войцехівська – д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
Б. М. Гончар – д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
І. І. Дробот – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
М. А. Журба – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Г. Г. Лазько – д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)
В. П. Михайлюк – д-р іст. наук, проф. (Україна, Луганськ)
А. Миколайчук – д-р хабілітований (історія), проф. (Польща, Познань)
Т. А. Стоян – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Л. М. Чернега – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Ю. І. Шаповал – д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

З філософських наук:

А. С. Абасова – д-р філос. наук, проф. (Азербайджан, Баку)
В. Г. Акоюн – д-р філос. наук, ст.н.с. (Україна, Київ)
О. О. Базалук – д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)
В. П. Бех – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. Г. Воронкова – д-р філос. наук, проф. (Україна, Запоріжжя)
Е. М. Герасимова – д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім.
М. П. Драгоманова)
В. О. Жадько – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
С. В. Куцупал – д-р філос. наук, проф. (Україна, Полтава)
В. І. Муляр – д-р філос. наук, проф. (Україна, Житомир)
О. Ф. Оніпко – д-р техн. наук, проф. (Україна, Київ)
С. Тецлав – д-р філос. наук, проф. (Польща, Бидгощ)
М. М. Прохоров – д-р філос. наук, проф. (Росія, Нижній Новгород)
О. Б. Скорошумова – д-р філос. наук, проф. (Росія, Москва)
О. В. Уваркіна – д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
С. М. Яшанов – д-р пед. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

З політичних наук:

Б. І. Андрусишин – д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
О. В. Бабкіна – д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
К. В. Балабанов – д-р політ. наук, проф. (Україна, Маріуполь)
І. М. Варзар – д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
В. А. Войналович – д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
М. с. Іванов – д-р політ. наук, проф. (Україна, Миколаїв)
В. О. Котигоренко – д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
І. Л. Морозов – д-р політ. наук, проф. (Росія, Волгоград)
О. В. Попова – д-р політ. наук, проф. (Росія, Санкт-Петербург)
С. Ю. Римаренко – д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
В. Л. Савельєв – д-р іст. наук
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Гілея : науковий вісник : збірник наукових праць / гол. ред. В. М. Вашкевич. – К. : ПП “Видавництво “Гілея”, 2014. – Вип. 88 (9). – 432 с.

Концепція вісника базується на багатоплановому науковому висвітленні проблем інформаційної цивілізації, що формується. Основні рубрики наукового видання охоплюють галузі історичних, філософських та політичних наук. Розрахований на фахівців гуманітарних та соціально-політичних наук.

**ГІЛЕЯ – в стародавні часи територія лісової Скіфії між Борисфеном (Дніпром) і Гіпанісом (Південним Бугом). Рештки цієї “лісової квітки” залишилися до теперішнього часу на території Миколаївської та Херсонської областей. (Докладніше див. : Геродот. Історія. IV. – С. 16-25)*

Запрошуємо Вас відвідати наш сайт: www.gileva.org.ua

E-mail: gileva.org.ua@gmail.com

Див. також: сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua/portal

Розділ: Наукова періодика України: журнали та збірники наукових праць

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника "Гілея: науковий вісник" в УКРАЇНІ

ВІННИЦЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Вінницький національний технічний університет)

керівник **С. Г. Денисюк**, доктор політичних наук

e-mail: svitlana.denisvuck@vandex.ua

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара)

керівник **В. А. Вершина**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: mailto:vivi.dp@mail.ru

ДОНЕЦЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Донецький національний університет)

керівник **О. В. Андриєнко**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: elena_andrienko8@mail.ru

ЗАПОРІЗЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Запорізький національний технічний університет)

керівник **Є. О. Ємельяненко**, кандидат філософських наук

e-mail: gileva_zaporizhzhva@ukr.net

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ)

керівник **Г. О. Дичковська**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: go_osmomysl@ukr.net

ПОДІЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський)

керівник **І. А. Колосюк**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: ikolosyuk@ukr.net

ЛУГАНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Східноукраїнський національний університет

імені Володимира Даля, м. Луганськ)

керівник **В. П. Михайлюк**, доктор історичних наук, професор

e-mail: vital_mih@ukr.net

ЛЬВІВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Національний університет "Львівська політехніка")

керівник **І. В. Карівець**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: sacre@ukr.net

МАРІУПОЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Маріупольський державний університет)

керівник **А. М. Дегтеренко**, кандидат політичних наук, доцент

e-mail: degterenko777@ukr.net

МИКОЛАЇВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського)

керівник **С. С. Макаруч**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: rvgreabis@farlep.mk.ua

координатор **К. О. Шкуренко**, кандидат політичних наук, доцент

e-mail: sh_kamila@mail.ru

ОДЕСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)

керівник **П. І. Барвінська**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: barwinskaja@ua.fm

ПОЛТАВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Полтавський факультет

Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого)

керівник **С. В. Куцупал**, доктор філософських наук, професор

e-mail: svkutsepal@rambler.ru

СЕВАСТОПОЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Севастопольський національний технічний університет)

керівник **П. Т. Фіров**, кандидат історичних наук, доцент

тел.: 8 068 925 74 57

СІМФЕРОПОЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Кримський економічний інститут

Київського національного економічного університету

імені В. Гетьмана)

керівник **О. Д. Попов**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: popalex79@mail.ru

СУМСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Сумський державний університет)

керівник **Дегтярьов С. І.**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: starsergo@bigmir.net

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка)

керівник **А. Б. Кліш**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: Klish_Andriy@ukr.net

УМАНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)

керівник **І. І. Кривошея**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: kii1969@mail.ru

ХАРКІВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Національний технічний університет

"Харківський політехнічний інститут")

керівник **І. В. Владленова**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: vladlenova@email.ua

ЧЕРКАСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького)

керівник **Є. О. Васильчук**, кандидат політичних наук, доцент

e-mail: vasilchuk84@bk.ru

ЧЕРНІГІВСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

(Чернігівський державний інститут економіки і управління)

керівник **О. В. Тополь**, доктор філософських наук, доцент

e-mail: topololga@ukr.net

координатор **С. М. Горобець**, молодший науковий співробітник

e-mail: olen-g@vandex.ru

ПРЕДСТАВНИЦТВО

збірника "Гілея: науковий вісник" в Азербайджані

(Національна Академія Наук Азербайджану, м. Баку)

керівник **М. А. Махмудов**, доктор філософії

e-mail: matlabm@vandex.com

координатор **Р. Рагімлі**, науковий співробітник

e-mail: rus_rahimli@yahoo.com

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника "Гілея: науковий вісник" в БІЛОРУСІ

(Академія управління

при Президентові Республіки Білорусь, м. Мінськ)

керівник **С. М. Алейнікова**, кандидат соціологічних наук, доцент

e-mail: alejnsvetlana@vandex.ru

(Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна, м. Брест)

керівник **Г. В. Шостак**, кандидат педагогічних наук

e-mail: shostak1964@brest.by

(Гомельський державний університет

імені Франциска Скорини, м. Гомель)

керівник **М. М. Мезга**, кандидат історичних наук, доцент

e-mail: nmezga@gsu.by

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника "Гілея: науковий вісник" в ПОЛЬЩІ

(Університет імені Адама Міцкевича в Познані)

керівник **Р. Димчик**, доктор, викладач

e-mail: dymczyk@wp.pl

(Інститут історії Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові)

керівник **Н. Моравец**, доктор, викладач

e-mail: mornor@wp.pl

ПРЕДСТАВНИЦТВА

збірника "Гілея: науковий вісник" в РОСІЇ

(Російський державний соціальний університет, м. Москва)

керівник **Т. І. Коваль**, кандидат філософських наук, доцент

e-mail: koti-89@mail.ru

(Кубанський державний університет, м. Краснодар)

керівник **С. М. Бородіна**, кандидат політичних наук, доцент

e-mail: sve9506@vandex.ru

(Самарський юридичний інститут, м. Самара)

керівник **А. Г. Іпполітова**, кандидат культурології, доцент

e-mail: ippolitovaag@rambler.ru

(Технічний інститут Північно-Східного федерального університету

імені М. К. Аммосова, м. Нерюнгри, Якутія)

керівник **О. Р. Авілова**, кандидат філологічних наук, доцент

e-mail: lana-tem@mail.ru

(Челябінська державна академія культури та мистецтв,

м. Челябінськ)

керівник **О. Ю. Павлова**, кандидат культурології

e-mail: astra861@rambler.ru

Nikitenko K. V., Doctor of Historical Sciences, Head of the Department of Management Arts, Lviv National Academy of Arts (Ukraine, Lviv), NicKn@i.ua

A weighty argument of the soviet regime – terror of famine in Donetsk region: a requital for the insurrectionary movement

The article addresses the mechanisms of the use of “food reprisals” against revolted peasants as an essential component of the quenching of the anti-Bolshevik insurrectionary movement in Donetsk region in the 1920s.

Keywords: *insurrectional movement, reprisals, famine, Donetsk region.*

Никитенко К. В., доктор исторических наук, заведующий кафедрой менеджмента искусства, Львовская национальная академия искусств (Украина, Львов), NicKn@i.ua

Убедительный аргумент советской власти – террор голодом на Донетчине: расплата за повстанческое движение

Исследованы механизмы использования советской властью “продовольственных репрессий” против мятежных крестьян – важная составляющая ликвидации антибольшевистского повстанческого движения в Донецком регионе в 1920-е гг.

Ключевые слова: *повстанческое движение, репрессии, голод, Донетчина.*

* * *

УДК 94(477)“1945/1952”:378

Лук'яненко О. В.
кандидат історичних наук, старший викладач
кафедри культурології, Полтавський національний
педагогічний університет ім. В. Г. Короленка
(Україна, Полтава), lukyanenko.ov@gmail.com

**АНТИЗАХІДНА ІСТЕРІЯ У КАРИКАТУРАХ ОСВІТЯН УРСР
ПОВОЄННОГО СЕМИЛІТТЯ (2)**

Ілюструється еволюція поглядів освітян педінститутів УРСР повоєнного періоду (1945-1952 рр.) на міжнародне становище. Застосування методу контент-аналізу педагогічної преси дозволило простежити нароцвання проти-американської позиції у середовищі викладачів та студентів; відслідкувати співвідношення уваги до різних політичних діячів та подій світового значення. Відтворено послідовність перекопування освітян країни у заглибленні Заходу та миролюбності СРСР. Зроблена оцінка головних напрямів ідеологічної війни освітян у сфері геополітики.

Ключові слова: *педагогічний інститут, карикатура, міжнародна політика, біполярний світ, повстання Україна.*

На полі бою ідеологій особливе місце належить війні образів. У повоєнне семиліття ударною силою агітаційного фронту були політичні карикатури. У попередньому дослідженні ми почали аналіз того, як освітяни вищої педагогічної школи долучилися до протистояння у біполярному світі. Нагадаємо, що серед політичних карикатур, які публікувала газета “Радянська освіта”, з 1950-х р. переважали твори викладача креслення Вінницького педінституту М. Славського. З 1951 по 1952 рр. редакція періодичного видання оприлюднила 10 його творів на міжнародну тематику.

У січні 1952 р. “Радянська освіта” черговою карикатурою відреагувала на підписання американським президентом так званого Закону від 10 жовтня. Гаррі Трумен підписав документ “Про взаємне забезпечення безпеки 1951 р.” з метою централізувати військову допомогу США іноземним державам. Нормативний акт регулював допомогу військовому блоку НАТО, президентів КНР Чан Кайши, а також прозахідній мережі у кранах соціалістичного табору. Реакція освітянина Славського на цей документ була тотальною офіційно-охоронній версії, бо автор карикатури замість епіграфа узяв навіть слова представника СРСР в ООН А. Вишинського, який називав критикований закон терористичним. На малюнку уповні передане ставлення педагога до американської політики. У класі “Уолл-

стрітівської школи шпигунів” за лавами сидять четверо здобувачів. На першій парті сидять найуважніші “учні”. Один одягнений у військову форму офіцера Третього рейху зі свастикою на пов'язці. На поясі у нього кортик, поруч стоять гвинтівка з гранатою та закривавлена сокира. На них усіх, попри належність німцеві, красуються логотипи “US”. Поруч із німцем сидить диверсант у ватнику та кепці, схожий на колишнього ув'язненого. За ними інша пара. Скоріше за все, ближній персонаж – це Чан Кайші. Він підпірає вусате обличчя рукою, уважно слухаючи і конспектуючи викладача. Із лівої кишені його штанів стирчить пістолет, а на руці видиме татування у вигляді символу американської валюти. Перед дошкою стоїть “викладач” у фраківі та чорних круглих окулярах. Ймовірно, це зображення американського лідера Г. Трумена, який був лобістом закону. Він у лівій руці тримає палицю, яка заміщує указку, пояснюючи класові нехитре математичне рівняння. На дошці піктограмами записаний приклад: “\$” + “кинджал” + “граната” + “сокира” + “пістолет” = “Закон США від 10 жовтня 1951 р.”. На протилежній стіні під надписом “Наочні посібники” на великих цвяхах висять кайдани, дубинка та зашморг [1].

В одному з квітневих видань була піднята й тема використання бактеріологічної зброї урядом США у війні у Кореї. До цього часу точаться суперечки з приводу правдивості застосування бактеріологічної зброї у Кореї. З одного боку міжнародна комісія Дж. Нідхема збрала і представила доволі струнку систему доказів більше ніж 600 фактів цього, з іншого навіть радянський заступник міністра закордонних справ В'ячеслав оголосив, що таких доказів було не достатньо. Проте, на час війни – навесні 1952 р. – відповідь була однозначною. На карикатурі М. Славського зображено худорлявого чоловіка, який стоїть на колінах, розставивши руки по різні сторони. Його поза неприховано нагадує німецьку свастику. На рукаві у нього є нашивка із зображенням хреста, через плече перекинута медична сумка з таким самим хрестом та літерами “US”. У роті він ка з шнурок тримає аркуш, на якому написано: “Безсторонній Міжнародний комітет Червоного Хреста. Made in USA”. Листок підпірає права рука, пальці якої змочені у крові. Скоріше за все, це карикатурне зображення тодішнього президент Міжнародного Червоного Хреста Пауля Рюггера. На плечах у нього стоїть американець, схожий більше на крука, який кричить, що Америка не веде бактеріологічної війни. На жаль, ідентифікувати його не вдалося. Він не схожий ні на тогочасного Президента Гаррі Трумена, ні на представника США в ООН Уоррена Остіна, ні на міністра оборони Америки Роберта Ловетта, ні навіть на тогочасного Генсека ООН Трюгве Хальвдана Лі. Правою опущеною рукою американець тицяє у папірець, що звисає з рота його колеги, лівою сипле монети із зображенням знаку долара у відкриту долоню лівиці того, хто знизу. На задньому плані видимі два літаки з прапорами ООН на них. З кожного висунувся льотчик і сипле униз бактеріологічним дощем чуми та холери. Шельмоване автором блюзнірство Європи (“швейцара США”) перед Штатами (“Ката”) мав підкреслити підпис: “АМЕРИКАНСЬКИЙ АДВОКАТ І ЙОГО ШВЕЙЦАРСЬКИЙ ПОМІЧНИК” [2].

У червні 1952 р. на суд освітянської громади було виставлено карикатуру, яка проводила паралель між нацистським режимом Німеччини та урядуванням демократичного кабінету Г. Трумена у Штатах. Поштовою до створення карикатури слугували події на острові Кочжедо біля південного узбережжя Кореї. У ході війни на ньому було створено табір для військовополонених № 76, де було помічені факти знущання над бранцями. У травні 1952 р. у ході повстання китайсько-корейських полонених та захоплення у полон американського бригадного генерала Додда ця інформація стала відома світові. Радянська пропаганда не могла не відреагувати на це, за критикою американського антигуманного ставлення до людей приховуючи власні тотожні, а часом і більш “вишукані” способи знущання. У довжину усієї карикатури внизу намальований силует концентраційного табору: силуети чорних дерев’яних будиночків, димарі печей, шибениці із зашморгами на вітру та зграями птахів над ними у високому чорному небі. Уздовж усього силуету назви концентраційних таборів Третього Рейху “Освенцім”, “Майданек” та “Кочжедо” (який одразу ж охрестили корейським Майданеком). Головними особами карикатури є дві фігури, що стоять, як два велетня, над силуетами таборів. Один із них – це скелет Адольфа Гітлера. Його череп із специфічними вусами, наскрізь прохромлений штиком, ганчіркою підв’язаний до шолома зі свастикою. Через плече у нього перевішений пістолет-кулемет МР-40, на поясі з бляхою у вигляді свастики висить кобура. На грудях видніється залізний хрест. У правій кістлявій руці з обірваними рукавами він тримає кинджал. Обірвані штани ледь доходять до кістлявих колін, а ноги взуті у чорні кирзові чоботи, здається, що він іде по морю крові. Ліва рука Гітлера-скелета лежить на плечах друга, до якого він схилився головою. Другий дівець карикатури так само по-дружньому поклав руку на плече Гітлерові. У нього каска з надписом “US”. Він уособлює “американське зло”, проте, зовсім не схожий на президента Г. Трумена. Скоріше за все це карикатурне зображення Першого Головнокомандувача Союзних військ Д. Ейзенхауера. Той зображений з чорними окулярами та широкою посмішкою. Через плече у нього перевішений здоровенний шприц, що нагадує автомат (натяк на бактеріологічну війну США у Кореї). З пояса звисає кобура. У лівій руці у нього величезна сокира. І сама лівиця, і ноги американця, і сокира рясно криті кров’ю. А біля малюнка, ніби наголос, підпис: “Американська вояччина йде шляхом німецької тиранії” [3].

Звичайно, у коловороті нагнітання антиамериканської істерії, викладач педагогічного інституту Вінниці не міг обійти “прогнилої”, “антигуманної” американської педагогіки. У вересні, коли советська дівора пішла до школи, на сторінках “Радянської освіти” надрукували його роботу про покращення освітнього середовища США. Карикатура нагадувала комікс і складалася із чотирьох пов’язаних єдиним смыслом картинок, які мали б показувати, що новий навчальний рік у школах США розпочався. Перша мала підпис “... у нових приміщеннях”. На передньому плані стояло двійко хлопчаків із зошитами в руках та з обуреними обличчями. Позаду напіврозвалений сарай, на стіні якого закреслено слово “Курник”, а під ним новий надпис “Школа”. У маленькі дверцята, що

ледь тримаються на петлях, на рівні другого поверху по драбині сходять курка, а на дахові кукурікає півень. На задньому ж фоні стоїть висока триповерхова будівля, над входом до якої напис “Школа” замінений на надпис “Казарма”, а перед входом вправляються у муштрі солдати.

Під другим малюночком підпис “... за єдиним розкладом”. На фрагменті карикатури два листки. На одному початок англійського алфавіту, який для підсилення негативного ефекту названий “Американською азбукою”. Проте, видимі лише дві літери – “А” та “В”. Під літерою “А” слово-приклад “АТОМ”, під літерою “В” – “БОМБА”. Цікавим є й розклад уроків на сусідньому листкові. У ньому дві графи – “День” та “Які уроки”. У понеділок вивчається американська азбука, у вівторок те, як шпигувати за своїми батьками; у середу – атомні уроки, у четвер показують навчальний фільм “101 вбивство”, у п’ятницю прививають американський спосіб життя, а в суботу проводять практичні уроки з того, як красти та грабувати. Третій малюночок підписаний “... в обладнаних приміщеннях”. За зразковий кабінет подано справжній “куточок садиста”. На малюнку зображено стіл з табличкою “Шкільні унаочнення”. Проте, на ньому лежать дві гранати, шприц з отрутою, ядерна боеголовка та скринька з черепом з надписом “Напалм”. Поруч на стіні висять сокира, пістолет та кинджал. А на полицях біля двох шприців безліч пляшечок з етикетками “чума”, “сап”, “тиф” та “холера”. Останній, четвертий, малюнок має назву “... під керівництвом досвідчених учителів”. На ньому у темному провулку на фоні хмарочосів стоїть переляканий перехожий з піднятими догори руками. А на нього наставляють пістолети троє: двоє дітлахів та “учитель” у темному плащі, капелюсі та чорною пов’язкою на очах [4].

У жовтні 1952 р. під об’єktiv вінницького освітянина потрапили звершення СРСР у четвертій п’ятирічці. Вони мали стати аргументом на користь миротворчої та будівничої місії Союзу на противагу руйнації з Заходу. Та аргументом у цій борні була пропаганда, яка здійснювалася через центральний друкований орган партії. Не даремно ж підпис до карикатури неоднозначно говорив: “Вороги миру бояться Правди”. Центральне місце на малюнку займала художня копія передовиці газети за 20 серпня 1952 р. На ній можна прочитати два абзаци з проекту ЦК ВКП(б) “Директив XIX з’їзду партії по п’ятому п’ятирічному плану розвитку СРСР на 1951-1955 роки”. Під гаслами про мирний розвиток радянської економіки репродукція відкритого 31 травня 1952 р. Волго-Донського каналу. Над першим шлюзом каналу величезний транспарант “СТАЛІН – це МИР”. Найімовірніше, що це зображення відкриття каналу імені В. І. Леніна 27 червня, бо крізь шлюз проходить прикрашений прапорцями залюднений теплохід “Йосиф Сталін”, який того рік здійснив для цього спеціальний рейс. На березі видимі труби великих індустріальних будов, а позаду – одна із Сталінських висоток Москви. Найвірогідніше, це 176-метровий житловий будинок на Котельницькій набережній Москви. Ця 76-поверхова будівля у гирлі річки Яузи була побудована саме 1952 р. У лівому кутку карикатури “темна четвірка” перелякано і одночасно агресивно визирає з темноти ночі, що окутала Нью-Йорк. На задньому фоні чорніють хмарочоси Уол-Стріт 40 (Трапм Білдінг) та

Вулворт Білдінг. У морозі попереду стоїть президент США Г. Трумен у костюмі з краваткою та в чорних окулярах. Права рука гнівно стиснута, обличчя викривлене гримасою роздратування. Лівий рукав смокінга обідраний, рукав сорочки колориті американського прапора закований по лікті, а у лівій руці Президент стискає боеголовку. За ним стоїть переляканий Президент Франції Венсан Оріоль із задерними догори вусами. У француза на костюмі є погони із позначками "US", що мало б підкреслити залежність уряду республіки від США. Над ними стоїть товста фігура прем'єра Британії Уїнстона Черчилля. У нього у правій руці запалена димова шашка. Її дим стелиться над "втіленнями зла" і затуляє Нью-Йорк. У диму проступають літери "агресія". Замикає компанію Головнокомандувач збройних сил Союзників Д. Ейзенхауер. На кокарді його картуза уже відомий символ долара – візитівка карикатур М. Славського. А в руках майбутнього лідера США – "План нової війни" [5].

Остання робота з критики міжнародної політики країн Заходу повоєнного семиліття побачила світ у грудні 1952 р. вона носила назву "Вогнища агресії". У центрі композиції – американець-пузань. На дячку Семові з козлиною борідкою одягнений фрак, ледь сходяться на пузі білі штани, а на голові полосатий циліндр з надписом "USA", щоб не було сумнівів у тому, хто роздмухує війни у світі. Він стоїть ніби на двох різних островах посеред моря, з'єднуючи їх. Права нога на більшому острові, на якому написано "Західна Німеччина", ліва – на меншому з надписом "Японія". На кожному з островів стоять повернуті в різні боки від Дядечка Сема величезні ковальські міхи, що нагнітають повітря. Над один табличка "Аденауер", а замість сопла – голова канцлера ФРН у касці зі свастикою на ній. На протилежному міхові надпис "Юсіда" та голова прем'єра Японії в окулярах. З рота кожного політика виринає повітря, яке роздуває вогнища, у думу яких проступають два надписи "Агресія". Дядечко Сем задер високо руки та смикає за дві мотузки, що кріплять через два інженерних блоки до міхів, нагнітаючи повітря. На одному колесі блока напис "Північно-Атлантичний блок", на іншому – "Тихоокеанський блок". Вісі блока закріплені двома символами "\$". А над карикатурою слова Г. Маленкова, який засуджував правлячі кола США за ремілітаризацію Західної Німеччини та Японії [6].

Зробімо аналіз образів, ужитих у карикатурах та періодичність їхнього вживання. Із 10 карикатур беззаперечно усі 10 мають нести або ж прихований, або ж прямий посил: "СРСР – єдиний бажальник миру у світі", що видно чи то із самого образу, чи то з підпису до нього. На 8 малюнках присутня зброя чи засоби тортур (гармати, гаубиці, літаки, автомати, гранати, боеголовки, сокири, ножі, дубинки, револьвери, шприці з отрутою, хімікати, вибухівка, штики, зашморг та кайдани). На 5 карикатурах зображено символ американської валюти "\$" з відверто негативним підтекстом.

На 4 намальована німецька свастика (чи то відверто на шевронах, касках, чи приховано – у фігурах). Також 4 карикатури присвячені питанню ремілітаризації Німеччини після Другої світової війни. Чотири рази Британія змальована як країна-поплічник розгортання

нової війни. На 4 картинках з 10 використана символіка птахів (голуб – мирний СРСР, круки – ворожі США та Третій рейх, кури – дурні американські діти, чайки – мирне небо СРСР). Так само на 4 малюнках критикується образ головнокомандувача об'єднаних союзницьких військ Д. Ейзенхауера. Три карикатури торкають проблеми корейської війни. Із 10 малюнків інші 3 змальовують Уолл-Стріт як осердя світового зла. Президент Франції Венсан Оріоль присутній також у 3 комічних епізодах. Тричі Франція постає залежною від долара та опалювачкою нової війни, як тричі на карикатурі присутнє поняття військово-політичного блоку. По двічі зустрічаються образи прем'єрів Британії Клімента Еттли та Уїнстона Черчилля, прем'єра Японії Юсіди Сігуру та Президента США Гаррі Трумена. На 2 малюнках Англія, як двічі й Японія, пов'язується із фінансовою залежністю від Штатів. По два рази М. Славський звертався до образів тюрем та таборів (в'язниця для злочинців Третього рейху, концтабори Майданек та Освенцім і табір військовополонених Кочжедо). На 2 малюнках зустрічаються папки з планами нової війни, на двох є школи (дитяча та військово-злочинна).

По одній карикатурі присвячено темам німецького міліарного бізнесу, пограбуванню, та періодиці ("Правді"). Один раз на малюнках з'являються діти, Адольф Гітлер, Президент КНР Чан Кайші, бандити, канцлер ФРН Конрад Аденауер. Одної згадки удостоївся верховний командувач Німеччини Джон Маккой та Президент Червоного Хреста Пауль Роггер. Та по одному образливому малюнку присвячено "залежності" від США Червоного Хреста та ООН. Як бачимо, карикатури у педагогічній пресі майже повністю дублювали офіційно-охоронну версію світового ладу. А педагоги продовжували перебувати у тенетах ідеологічної пастки. А часто й самі були тими, хто наставляв її ближнім і задурював голову антизахідними жахіттями. Наслідки цього у 2014 р. якнайгіршим чином проявили себе на Сході України, коли російська пропаганда пробудила посянні колись в СРСР зерна пустопорожнього страху перед "фашистами заходу".

Список використаних джерел

1. Славський М. В Уолл-стрітвіській школі шпигунів // Радянська освіта. – 26 січня 1952. – № 4. – С. 4.
2. Славський М. Американський адвокат і його швейцарський помічник // Радянська освіта. – 12 квітня 1952. – № 15. – С. 4.
3. Славський М. Кривавим шляхом // Радянська освіта. – 28 червня 1952. – № 26. – С. 4.
4. Славський М. Новий навчальний рік у США розпочався // Радянська освіта. – 6 вересня 1952. – № 36. – С. 4.
5. Славський М. Вороги миру бояться правди // Радянська освіта. – 4 жовтня 1952. – № 40. – С. 4.
6. Славський М. Вогнища агресії // Радянська освіта. – 20 грудня 1952. – № 51. – С. 4.

References

1. Slavs'kyy M. V Uoll-stritiv'skiy shkoli shpyhuniv // Radians'ka osvita. – 26 sichnya 1952. – № 4. – S. 4.
2. Slavs'kyy M. Amerykans'kyy advokat i yoho shveytsars'kyy pomichnyk // Radians'ka osvita. – 12 kvitnya 1952. – № 15. – S. 4.
3. Slavs'kyy M. Kryvavym shlyakhom // Radians'ka osvita. – 28 chervnya 1952. – № 26. – S. 4.
4. Slavs'kyy M. Novyy navchal'nyy rik u SSHA rozpochavsya // Radians'ka osvita. – 6 veresnya 1952. – № 36. – S. 4.
5. Slavs'kyy M. Vorohy myru boyat'sya pravdy // Radians'ka osvita. – 4 zhovtnya 1952. – № 40. – S. 4.

6. Slavs'kyu M. Vohnyshcha ahresiyi // Radyans'ka osvita. – 20 hrudnya 1952. – № 51. – S. 4.

Lukyanenko O. V., Ph.D. in History, Senior lecturer of cultural studies sub-department in V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University (Ukraine, Poltava), lukyanenko.ov@gmail.com

Anti-western hysteria in caricatures of educators of Ukrainian Soviet Socialist Republic of postwar seven-years period (2)

Article illustrates the evolution of the views of teachers of pedagogical institutes of the Ukrainian SSR of the postwar period (1945-1952) on the international situation. Application of the method of content analysis of educational media made it possible to trace anti-American positions among teachers and students; to track the value of attention to various political figures and world events. Reproduced sequence of making teachers believe in the decay of the West and the peacefulness of the USSR. An assessment of the main directions of ideological warfare teachers in geopolitics is made in the paper, too.

Keywords: Pedagogical Institute, caricature, international politics, the bipolar world, the post-war Ukraine.

Лукьяненко А. В., кандидат исторических наук, ст. преподаватель кафедры культурологии, Полтавский национальный педагогический университет им. В. Г. Короленко (Украина, Полтава), lukyanenko.ov@gmail.com

Антизападная истерия в карикатурах педагогов УССР послевоенного семилетия (2)

Иллюстрируется эволюция взглядов педагогов пединституты УССР послевоенного периода (1945-1952 гг.) на международное положение. Применение метода контент-анализа педагогической прессы позволило проследить наращение против-американской позиции в среде преподавателей и студентов; отследить соотношение внимания к различным политическим деятелям и событиями мирового значения. Воспроизведена последовательность убеждения педагогов страны в загнивании Запада и миролюбии СССР. Произведена оценка основных направлений идеологической войны педагогов в сфере геополитики.

Ключевые слова: педагогический институт, карикатура, международная политика, биполярный мир, послевоенная Украина.

* * *

УДК 377.8:378(477-25)(=162.1)

Мищенко І. В.

аспірантка кафедри історії України, Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка (Україна, Хмельницький), annolli@yandex.ru

УМОВИ НАВЧАННЯ ТА ПРОЖИВАННЯ СТУДЕНТІВ ПОЛЬСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ В КИЄВІ (30-і РР. ХХ СТ.)

Розглянуто умови навчання та проживання студентів Польського педагогічного інституту в Києві після його реорганізації у 1933 р. Дослідження базується на архівних матеріалах.

Ключові слова: Польський педагогічний інститут, освіта, студенти, умови проживання та навчання, зміст навчання.

Питання міжнародних відносин всередині країни є важливими на сьогодні для розбудови нашої молодії держави. Метою статті є вперше дослідити фрагмент щоденного життя та умов навчання польських студентів у Києві в першій половині 30-х рр.

У 20-30-х рр. ХХ ст. поляки в Україні отримали можливість для розвитку власної освіти та культури. Наслідком проголошеної політики “коренізації” стало масове відкриття польських шкіл, а згодом середніх та вищого навчального закладу. Ним був утворений у 1930 р. в Києві Польський інститут соціального виховання (Інститут народної освіти) невдовзі реформований у Польський педагогічний інститут. Це був єдиний в СРСР (і в Україні зокрема) вищий польський педагогічний навчальний заклад [1, арк. 60].

1 березня 1933 р. на посаду професора, завідувача кафедри політичної економії призначено Ю. Д. Бодняка. Він став і директором інституту [2, арк. 55].

В першу чергу було запроваджено викладання фізичного виховання та військової підготовки, яким до цього часу взагалі не приділялося ніякої уваги. Але це питання ставилося досить гостро, оскільки навіть у школах фізична підготовка була направлена на забезпечення обороноздатності у разі збройного нападу. А у вищих навчальних закладах тим більше. У методичній записці про фізичну підготовку та оборону країни зазначалося: “Загроза збройного нападу на СРСР – країну будівництва соціалізму, стає щораз реальніше. Гарячкове готування до війни капіталістичних країн, нечуваний зріст озброєнь – спрямовано передусім проти СРСР. За таких умов зміцнити обороноспроможність країни є найважливіше рішення дня. Школа не може стояти осторонь від цього завдання. Фізичне виховання школярів, виховання фізично і морально здорової зміни є однією з найважливіших ланок у роботі школи, в справі зміцнення обороноспроможності країни. Кожен учитель повинен чітко усвідомлювати значення всебічного виховання в школі для оборони країни...” [2, арк. 43].

Отже, в такому контексті потрібно було неодмінно запроваджувати заняття з військової підготовки та фізичного виховання в інституті. Зрозуміло, що тут потрібно було докласти максимум зусиль, оскільки за часів старого керівництва був відсутній і спортивний інвентар і будь-яке спортивне обладнання та медичний огляд студентів. Уже на початку 1933 року в інституті було 9 груп I курсу, 5 груп II курсу, 4 групи III курсу – всього 380 чоловік [3, арк. 11].

Навчання проводилося в поза лекційний час на що було виділено 820 годин. В ході навчання студенти склали іспити на отримання значка ГТО (“Готовий до праці та оборони”) при отриманні якого крім іспитів враховувалась також і успішність, і дотримання санітарних вимог. Варто зазначити, що іспити з фізичної підготовки склали також і викладачі. І, вочевидь, іспити були серйозними, оскільки з 12 викладачів значки отримали лише 6 [3, арк. 4].

“Значковці-студенти” використовувались для проведення різних масових робіт, таких, наприклад, як ранкова фізична зарядка, організація змагань та ін. Ранкова фізична зарядка була обов’язковою. Вона проводилась систематично: взимку прямо в кімнатах гуртожитку, а влітку – перед гуртожитком. За проведенням зарядки встановлювався суворий нагляд і у випадку ухилення від занять одразу повідомлялось у військовий кабінет. Крім того, дирекцією інституту було виділено 6 тис. карб. для забезпечення спортивним інвентарем [3, арк. 5].

Також, НКО були внесені зміни щодо організації навчання: якщо раніше (до 1933 року) у більшості пединститутах не було затверджено ні кількості відділів, ні предметів, які викладалися, то починаючи з 1933 року було утворено предметні відділи для всіх пединститутів (в тому числі і польського). Їх повинно було бути 14. Але у ППІ діяло лише 12 (позашкільний, дошкільний, шкільно-педагогічний, лінгвістичний, економічний, географічний, історичний, математичний, фізичний, хімічний, мовно-літературний, біологічний) [4, арк. 34].

На всіх відділах викладалися лєнінізм, істмат і діамат, педагогіка, політекономія, економ політика, економічна географія, польська мова, іноземна мова (німецька), психологія, педологія, основи виробництва та ін.

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Гай-Нижник П. П. Лібералізм як філософська, політична та економічна теорія: нарис історії становлення та розвитку	5
Попружна А. В. Епітафія як атрибут поховальної культури козацької старшини другої половини XVII-XVIII ст.	14
Трубчанинов С. В. Історико-географічні дослідження та викладання історичної географії у вищій школі Наддніпрянської України у XIX ст.	18
Ніколаєва Н. Б. Вплив Кримської війни 1853-1856 рр. на події в Україні.	22
Петренко І. Є. Політико-дипломатичні відносини Української Народної Республіки з Туреччиною в 1918-1920 рр.	27
Нікітенко К. В. Переконливий аргумент радянської влади – терор голодом на Донеччині: розплата за повстанський рух	30
Лук'яненко О. В. Антизахідна істерія у карикатурах освітан УРСР повоєнного семиліття (2)	35
Міщенко І. В. Умови навчання та проживання студентів Польського педагогічного інституту в Києві (30-і рр. XX ст.)	38
Магась В. О. Боротьба за демократизацію освіти та суспільства організацій Всеросійського загальносемінарського союзу в Україні (1907-1908 рр.)	41
Дорошенко В. С. Формування громадянського суспільства в українській державі	45
Бородай І. С. Становлення вчення про відтворення сільськогосподарських тварин у вітчизняній зоотехнії	48
Корсак Р. В. Актуальні питання українсько-чеської торговельної справи (2000-2012 рр.)	50
Кравець О. П. Державно-церковні відносини в Україні у 20-30 рр. XX ст.: досвід баптистських громад	53
Лінник Ю. В. Особливості позиції українських православних церков у протестному русі (2013-2014 рр.)	57
Пекарчук В. М. Проблематизація відродження і розвитку культури етноменшин у парадигмах культурно-мистецької політики України 1990-2000-х років	61
Махортих М. С. Меморіалізація пам'яті про звільнення Києва від німецької окупації за доби незалежності (1991-2013)	65
Рішко М. М. Професор І. В. Смирнов – організатор наукового центру з біології відтворення сільськогосподарських тварин.	68
Мердих Ю. М. Український гравер Іван Филипович та його “волинська спадщина”	71
Кривошея І. І., Ярцун Ю. О. Повсякденне життя шляхти Київської губернії в сучасній українській історіографії	75
Священко З. В. Аграрне питання в політичній діяльності С. Ю. Вітте: сучасна російська історіографія проблеми	78
Вальчук О. І. Соціальне страхування в СРСР (1922-1933 рр.): історіографічний огляд	83
Головіна О. В. Історіографія російських монархічних організацій в Україні (1905 – лютий 1917 рр.): теоретико-методологічні проблеми дослідження	87
Черкас Т. В. Погляди Німеччини на “Євро – 2012” в Україні	93
Гусейнова А. Г. Військово-політична співпраця Грузії з США і Західною Європою	98

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

Владленова І. В. Розвиток позитивістської традиції в філософії науки	103
Журба М. А. У пошуках Єдиного: лабіринти нелінійності	107
Жиртуєва Н. С. Основні методи просвітлення в містичних традиціях світу та їх особливості	111
Шедяков В. Є. Співвідношення чинників соціогенезу	116
Сакун А. В. Трансформація структур соціальності в умовах інформаційного світу: вектор інновації	124
Свириденко Д. Б. Потенціал педагогіки трансресії в епоху глобалізації	128
Ткаченко О. В. Феномен “розривів” історичного часу в іудейській месіанській традиції	132
Санакуєв М. Г. Медіафілософія як нова галузь філософського знання	137
Пірверді П. До питання про протиріччя між економічною ефективністю і соціальною справедливістю	140
Попов В. Ю. Прагма–res–Ding: категорія “річ” у європейській метафізиці	144
Савицька І. М., Дигодюк І. О. Аксиологічний вимір феномену свободи як звільненої свідомості	149
Гапсєва А. С. Негативна та позитивна оцінка в процесі стерео типізації	152
Ємельяненко Є. О. Особливості репрезентації форм маргінального в різні історичні епохи	156
Гончаренко М. М. Системний підхід у визначенні соціоприродних суперечностей	160
Глушко Т. П. Економічна свідомість нації у контексті соціально-феноменологічного аналізу	164
Андрієнко О. В. Ділова жінка як суспільний і економічний феномен	169
Бех Ю. В. Концепція управління інтелектуальним капіталом організації	172
Войнов О. В. Вплив феномена честі на формування характеру соціальних середовищ	177
Волковинська В. О. Публічне і приватне у феноменологічному пошуку смислу соціальності	182
Левкуліч В. В. Категорія справедливості в античній філософській парадигмі	185
Марчук О. Т. Феноменаналіз здоров'я у системі патристичних принципів досконалості	
Частина І. Атрибути ідеальних моделей у перспективах холистичної актуалізації	189
Білокопитова Н. І. Компаративний підхід до ґендерного питання в тюркських, перських і арабських суспільствах	194
Прокопенко В. В. Аристотель про взаємовідносини філософії та теології	198
Куцупал С. В. Політико-правова концепція Г. Гегеля	201
Гончаренко О. А. Аналітична філософія Казимира Твардовського: образ навчання	205
Масаєв М. В. Соціалізм – социальность – общество социальной защиты? (філософсько-історический і політичний аналіз работ И. А. Ильина)	208
Рославіцька Х. Р. Гуманізм національної ідеї у філософській спадщині Івана Франка	210
Сторожук С. В. Національні мотиви образу Богородиці в літературній та художній спадщині Т. Шевченка	214
Супрун Н. Т. Особливості розуміння поняття “доведення” в логічній концепції В. Карпова	218
Требін М. П. Концепція “заколотівни” Є. Месснера	221
Ханжи В. Б. Онтологічна традиція розуміння часу: Ньютон і Ейнштейн	225
Чорна Л. В. Розуміння ролі суспільного ідеалу в державотворенні: філософський екскурс за матеріалами творчості П. І. Новгородцева	229
Гришанова К. В. Історична цінність гумору в аспекті сучасного філософського дослідження	234
Держко І. Метафізичні функції цінностей в парадигмі соціокультурного життя	237
Джабраїлова Ф. Про соціально-філософський аналіз проблеми ідентичності і різноманітності в міжкультурних відносинах	241
Дмитренко М. Й. Корпоративна культура та її функціональний потенціал	244
Заплатіна О. О., Борисов Б. А. Інформаційно-консультативна ІТ-комунікація як соціальна послуга в області фізичної культури і спорту	249

Казаков М. А. До питання про притику гносеологічних засад сучасних псевдонаукових напрямків у фізиці	252
Ткаченко Н. О. Жанрова різноманітність альтернативно-історичних конструкцій: феномен "Нової хронології"	259
Кивлюк О. П. Глобалізаційна спрямованість освітніх трансформацій	263
Ілляхова М. В. Значення темпоральних образів при дослідженні процесу неперервної освіти	267
Бойченко М. І. Значущість соціальної філософії як навчальної дисципліни у сучасному університеті за умов переходу до суспільства знань	272
Зазаров М. Х. Інтернаціоналізація вищої освіти: поняття, стратегії	277
Ситниченко Є. Г. Філософські аспекти аналізу мережної парадигми управління освітою	280
Нестеренко Є. А. Символи як інструмент управління освітньою установою	283
Пашков В. В. Філософські засади професіоналізації педагогічної діяльності	287

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Рзасв А. Г. Державне управління: поняття і системність	292
Хонін В. М. Спонукальні мотиви міжнародних інтеракцій. Модель "піраміди Маслоу"	297
Кучуран А. М. Методологічний підхід У. Домхофа до аналізу влади	303
Волошин М. О. Концепт "медіадемократія" в інтерпретації Н. Больца	306
Костючков С. К. Природа людини у контексті біополітики: етологічний і соціологічний аспекти	312
Спиридонова К. О. Конструктивізм і теорія спільнот безпеки	316
Коломієць Л. В. Технологічний детермінізм в системі методологічних принципів технократизму	321
Юхим А. М. Проблема "Іншого" та формування колективної ідентичності в міжнародній політиці	323
Мамедов Р. К. Про політичні та правові аспекти агресії	327
Побочий І. А. Політичний тероризм як різновид насильницьких форм політичної боротьби	332
Олещук П. М. Вплив соціальної мережі facebook на політичну мобілізацію	336
Нагорянський Є. А. Дискурс як основа публічної політики в сучасних демократичних суспільствах	340
Абдуллаєв Ф. Геополітичні аспекти міжнародної міграції	343
Лікарчук Д. Парламентський конфлікт: правляча коаліція vs опозиція	348
Нагорняк Т. Л. Конфлікт Держави і Суспільства в Україні	352
Валієв А. Роль і місце принципів кримінального права в диференціації кримінальної відповідальності	362
Романюк О. І. Створення нового військово-політичного блоку як спосіб забезпечення колективної безпеки країн, що можуть стати об'єктом агресії з боку російського імперіалізму	366
Абдуллаєв Н. Медіація (посередництво): міжнародний та національний досвід	370
Варбанець П. А. Політика Анкари щодо затвердження Туреччини системоутворюючим ядром тюркського світу: Надбання і прорахунки	374
Гуцало С. Ліга арабських держав – між інтеграцією і сомалізацією	379
Кухтін М. М. Політичний портрет федерального канцлера Німеччини Ангели Меркель	384
Макогон Д. І. Трансформація зовнішньої політики ФРН після завершення Холодної війни	387
Плевако І. Г. Економічна складова геополітичного позиціонування Бразилії у країнах Південної та Східної Азії	391

СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Гоян І. М., Максимович О. В. Модернізм та традиціоналізм як цивілізаційні типи українського етнонаціонального характеру: історико-соціологічний аналіз II частина	397
---	-----

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Круглий стіл "Крим депортований (до 70-річчя депортації кримськотатарського народу)"	403
Масаєв М. В. Модернізація в сучасному світі: соціально-економічний і політичний контексти (в світлі концепції парадигмальних образів і символів епох, цивілізацій і народів). Рецензія на: Котолупов О. А., Хриєнко П. А. Модернізація в сучасному світі: соціально-економічний контекст. – Симферополь: ДІАІПІ, 2010. – 304 с., а також: Мирошников О. А. Государство. Идеология. Революция: монография / О. А. Мирошников. – Ялта: РИО КГУ, 2009. – 244 с.	421
Міжнародна науково-практична конференція "Вальдорфська педагогіка в контексті сучасних освітніх викликів"	423
Х Всеукраїнська науково-практична конференція "Українська культурно-мистецька практика в історичній ретроспективі"	424

CONTENT

HISTORICAL STUDIENS

Hai–Nyzhnyk P. P. Liberalism as philosophical, political and economic theory: essay of history of becoming and development.....	5
Popruzhnaya A. V. Epitaphs as an attribute of the funeral culture of Cossack officers of the second half of XVII–XVIII centuries.....	14
Trubchaninov S. V. Historical and geographical studies and teaching of historical geography in academic school of Dnieper Ukraine in the XIX century.....	18
Nikolaeva N. B. The influence of the Crimean War of 1853–1856 events in Ukraine.....	22
Petrenko I. Political and diplomatic relations between the Ukrainian People's Republic and Turkey in 1918–1920.....	27
Nikitenko K. V. A weighty argument of the soviet regime – terror of famine in Donetsk region: a requital for the insurrectionary movement.....	31
Lukyanenko O. V. Anti-western hysteria in caricatures of educators of Ukrainian Soviet Socialist Republic of postwar seven-years period (2).....	35
Mishchenko I. V. Terms of tuition and accommodation of students of Polish Pedagogical Institute in Kiev (30–ies twentieth century).....	38
Magas V. O. The Struggle for the Education and Society Democratization by the Organizations of the All–Russian Public–Seminary Union in Ukraine (1907–1908).....	41
Doroshenko V. Forming of civil society in the Ukrainian state.....	45
Borodaj I. S. The formation of doctrine of farm animal reproduction in the domestic animal science.....	48
Korsak R. V. Actual questions of ukrainian-czech tradecooperation (2000–2012).....	51
Kravets A. P. Relations of the state and the church in Ukraine in the 1920–1930s on the example of Baptist communities.....	53
Linnik Yu. V. Features opinions of Ukrainian orthodox churches in protest movement (2013–2014 years).....	57
Pekarchuk V. M. Problematization revival and development of the culture of ethnic minorities in the paradigms of cultural – artistic policy of Ukraine 1990–2000–ies.....	61
Makhortykh M. S. Memorialization of memory about the liberation of Kyiv from German occupation during the independence period (1991–2013).....	66
Rishko N. N. Professor I. Smirnov is the organizer of a scientific center for reproductive biology of farm animals.....	69
Merduch Ju. M. Ukrainian engraver Ivan Fylypovych and his Volyn heritage.....	71
Kryvosheia I. I., Yartsun Y. O. The daily life of Kiev province gentry in modern Ukrainian historiography.....	76
Svyaschenko Z. V. Agrarian question in politics S. Y. Witte: contemporary Russian historiography of the problem.....	79
Val'chuk O. I. Social insurance in the USSR (1922–1933 years): historiographical review.....	84
Golovina O. V. The historiography of the Russian monarchical organizations in Ukraine (1905– February 1917): the theoretical and methodological problems of research.....	88
Cherkas T. V. Views of Germany for "Euro - 2012" in Ukraine.....	94
Huseynova A. G. Military–political cooperation Georgia USA and Western Europe.....	98

PHILOSOPHICAL SCIENCES

Vladlenova I. V. The development of the positivist tradition in the philosophy of science.....	104
Zhurba M. A. In search of The All: labyrinths of nonlinearity.....	108
Zhirtueva N. S. Basic methods of enlightenment in the world mystic traditions and its peculiarities.....	112
Shedyakov V. E. Correlations between factors of sociogenesis.....	117
Sakun A. V. Transformation of social structures in the information world: the innovation vector.....	125
Svyrydenko D. B. Potential of transgressive pedagogy at globalization age.....	129
Tkachenko A. V. The phenomenon of "gaps" of historical time in the Jewish messianic tradition.....	133
Sanakuev M. G. Mediafilosofiya as a new branch of philosophical knowledge.....	138
Pirverdi P. On contradictions between economic effectiveness and social fairness.....	141
Popov V. Yu. Πράγμα–res–Ding: the category of "thing" in the European metaphysics.....	145
Savitska I. M., Digodyuk I. O. Axiological dimension of the phenomenon of freedom as a liberated consciousness.....	150
Gapieieva A. S. Positive and negative evaluating in the stereotyping process.....	153
Yemelyanenko Ye. O. Features marginal representation forms in different historical periods.....	157
Goncharenko M. M. Systematic approach to determining of social and natural contradictions.....	161
Glushko T. P. Economic consciousness of a nation in the context of socio–phenomenological analysis.....	165
Andriyenko O. V. A business lady as a social and economic phenomenon.....	170
Bekh Y. V. The concept of intellectual capital management organization.....	173
Voynov A. V. The influence of the phenomenon of honor in shaping the nature of social environments.....	178
Volkovynska V. O. Publicity and privacy in the phenomenological search of sense of sociality.....	183
Levkulych V. V. Category of justice in an ancient philosophical paradigm.....	186
Marchuk O. T. Phenomenology of Health and Principles of Human Perfection in the Theological Tradition of the Eastern Patristics. Part I. The attributes of the ideal models in holistic perspectives actualization.....	190
Bilokopytova N. I. Comparative approach to gender issues in the Arab, Persian and Turkic societies.....	195
Prokopenko V. V. Aristotle on the relationship of metaphysics and theology.....	199
Kutsepal S. V. Political and legal concept of G. Hegel.....	202
Goncharenko O. A. Analytical philosophy Kazimierz Twardowski: Image teaching.....	206
Masayev M. V. Socialism – sociality – a society of social protection? (philosophical and historical and political analysis of some works I. A. Ilyin in light of the concept of paradigmatic images and symbols eras, civilizations and peoples and applied political science perspective).....	209
Roslavitskaya K. R. The humanism of the national idea in the philosophical heritage of Ivan Franko.....	211
Storozhuk S. V. National motives of the image of the Holy Mother in the literary and artistic heritage of T. Shevchenko.....	215
Suprun N. T. Features of interpretation of the term "proof" in a logical concept of V. Karpov.....	219
Trebin M. P. The concept of "mutiny–war" E. Messner.....	222
Khanzhy V. Ontological tradition of understanding of time: Newton and Einstein.....	226
Chorna L. V. The understanding of the Social Ideal role in the State Building: philosophical excursus according to the works of P. Novgorodtsev.....	230
Grishanova K. V. Historical value of humor in the aspect of contemporary philosophical inquiry.....	235
Derzhko I. Metaphysical functions of values within socialculture life paradigm.....	238

Jabrailova F. About the social and philosophical analysis of a problem of identity and a variety in the cross-cultural relations.....	242
Dmytrenko M. Y. Corporate culture and its functional potential.....	245
Zaplalina O. A., Borisov B. A. Information–consulting IT–communication as a social service in the area of physical culture and sport.....	250
Kazakov M. A. On the problem of criticism of gnoseological foundations of modern pseudoscientific branches in physics.....	253
Tkachenko N. A. The variety of genres of the alternative–historical constructions: the phenomenon "New Chronology".....	260
Kyviuk O. P. Globalization direction of educational transformation.....	264
Ilyakhova M. V. Significance of temporal concept for research of continuing education process.....	268
Boychenko M. I. The importance of social philosophy as an educational discipline in the modern university in the conditions of transition to the knowledge society.....	273
Nazarov M.H. Internationalization of higher education: the concept, strategy.....	278
Sytnychenko E.G. Philosophical aspects of analysis of network paradigm of education management.....	281
Nesterenko Y.A. Symbols as tools for managing of an educational institution.....	284
Pashkov V.V. Philosophical foundations of professionalization of teaching activities.....	288

POLITICAL SCIENCES

Rzayev A. H. Governance: the concept and system.....	293
Khonin V. M. Challenging motives of international interactions. Model of "Maslow's pyramid".....	298
Kuchuran A. M. Methodological approach by W.Domhoff to the analysis of power.....	304
Voloshyn M. O. Concept "mediadecracy" in interpretation of H.Bolz.....	308
Kostyuchkov S. K. Human nature in the context of biopolitics: ethological and sociological aspects.....	314
Sporydonova K. A. Constructivism and SecurityCommunityTheory.....	317
Kolomic' L. V. Technological determinism in the system of methodological principles of technocratic theories.....	323
Iokhim A. M. The issue of the "Other" and the formation of collective identity in international politics.....	325
Mammadov R. K. On the political and legal aspects of aggression.....	329
Pobochiy I. A. Political terrorism as a kind of violent forms of political struggle.....	334
Oleshchuk P. M. The influence of facebook on political mobilization.....	338
Nagoryanskiy E. A. Discourse as a basis for public policy of the modern democratic society.....	342
Abdullayev F. Geopolitical aspects international migration.....	345
Likarchuk D. Parliamentary conflict: the ruling coalition vs. opposition.....	350
Nagornyak T. L. The conflict between State and Society in Ukraine.....	354
Valiyev A. Role and place of the principles of criminal law in differentiation of criminal responsibility.....	364
Romanyuk O. I. Creating a new military-political alliance as a way to collective security of the countries, that may be subject aggression by russian imperialism.....	368
Abdullayev N. Mediation: international and national experience.....	372
Varbanets P. A. Ankara's policy toward the approval of Turkey's backbone role in the Turkic world: achievements and failures.....	376
Gutsalo S. The League of Arab States – between integration and somalization.....	381
Kukhtin M. M. The political portrait of Germany's Federal Chancellor Angela Merkel.....	386
Makohon D. I. Transformation of the German foreign policy after the Cold War.....	389
Plevako I. G. The economic component of geopolitical positioning of Brazil in South and East Asia.....	393

SOCIOLOGICAL SCIENCES

Goyan I. N., Maksymovych O. V. Modernism and traditionalism as a civilized types of Ukrainian ethnic national character: historical and sociological analysis (II part).....	399
---	-----

SCIENTIFIC LIFE

Roundtable "Crime is deported (before 70-richchya deportation of krimskotatarskogo people)".....	405
Masayev M. V. Modernization in the contemporary world: socio–economic and political contexts (in the light of conception of paradigmatic images and symbols of epochs, civilizations and nations). Review on: Kotolupov O. A., Hrienko P. A. Modernization in the Contemporary World: Socio–Economic Context. – Simferopol : DIAIPI, 2010. – 304 p., and also: Miroshnikov O. A. State. Ideology. Revolution : Monograph / O. A. Miroshnikov. – Yalta : RIOCGU, 2009. – 244 p.....	423
International research and practice conference of "Val'dorfska pedagogics in the context of modern educational calls".....	425
X the All Ukrainian research and practice conference "Ukrainian cultural and art practice in a historical retrospective view".....	426

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ

Гай–Нижник П. П. Либерализм как философская, политическая и экономическая теория: очерк истории становления и развития.....	5
Попружная А. В. Эпитафии как атрибут похоронной культуры казацкой старшины второй половины XVII–XVIII вв.....	14
Трубчанинов С. В. Историко–географические исследования и преподавание исторической географии в высшей школе Поднепровской Украины в XIX в.....	18
Николаева Н. Б. Влияние Крымской войны 1853–1856 гг. на события в Украине.....	22
Петренко И. Е. Политико–дипломатические отношения Украинской Народной Республики с Турцией в 1918–1920 гг.....	27
Никитенко К. В. Убедительный аргумент советской власти – террор голодом на Донетчине: расплата за повстанческое движение.....	31
Лукьяненко А. В. Антизападная истерия в карикатурах педагогов УССР послевоенного семилетия (2).....	35
Мищенко И. В. Условия обучения и проживания студентов Польского педагогического института в Киеве (30–е гг. XX в.).....	38
Магась В. О. Борьба за демократизацию образования и общества организаций Всероссийского общесеминарского союза в Украине (1907–1908 гг.).....	41
Дорошенко В. Формирование гражданского общества в украинском государстве.....	45
Бородай И. С. Становление учения о воспроизводстве сельскохозяйственных животных в отечественной зоотехнии.....	48
Корсак Р. В. Актуальные вопросы украинско–чешского торгового сотрудничества (2000–2012 гг.).....	51
Кравец А. П. Государственно–церковные отношения в Украине в 20–30 гг. XX ст.: опыт баптистских общин.....	53
Линник Ю. В. Особенности позиции украинских православных церквей в протестном движении (2013–2014 гг.).....	57
Пекарчук В. М. Проблематизация возрождения и развития культуры этнических меньшинств в парадигмах культурно–художественной политики Украины 1990–2000–х годов.....	61
Махортых Н. С. Мемориализация памяти про освобождение Киева в период независимости (1991–2013).....	66
Ришко Н. Н. Профессор И. В. Смирнов – организатор научного центра по биологии воспроизводства сельскохозяйственных животных.....	69
Мердох Ю. М. Украинский гравер Иван Филипович и его “волынское наследие”.....	71
Кривошея И. И., Ярцун Ю. А. Повседневная жизнь шляхты Киевской губернии в современной украинской историографии.....	76
Священко З. В. Аграрный вопрос в политической деятельности С.Ю. Витте: современная российская историография проблемы.....	79
Вальчук Е. И. Социальное страхование в СССР (1922–1933 гг.): историографический обзор.....	84
Головина О. В. Историография русских монархических организаций в Украине (1905 – февраль 1917 гг.): теоретико–методологические проблемы изучения.....	88
Черкас Т. В. Взгляды Германии на “Евро – 2012” в Украине.....	94
Гусейнова А. Г. Военно–политическое сотрудничество Грузии с США и Западной Европой.....	98

ФИЛОСОФСКИЕ НАУКИ

Владленова И. В. Развитие позитивистской традиции в философии науки.....	104
Журба Н. А. В поисках Единого: лабиринты нелинейности.....	108
Жиртуева Н. С. Основные методы просветления в мистических традициях мира и их особенности.....	112
Шедьяков В. Е. Соотношение факторов социогенеза.....	117
Саун А. В. Трансформация структур социальности в условиях информационного мира: вектор инновации.....	125
Свириденко Д. Б. Потенциал педагогики трансгрессии в эпоху глобализации.....	129
Ткаченко А. В. Феномен “разрывов” исторического времени в иудейской мессианской традиции.....	133
Санакуев Н. Г. Медиафилософия как новая отрасль философского знания.....	138
Пирверди П. К вопросу о противоречиях между экономической эффективностью и социальной справедливостью.....	141
Попов В. Ю. Прагма–ges–Ding: категория “вещь” в европейской метафизике.....	145
Савицкая И. М., Дыгодюк И. А. Аксиологическое измерение феномена свободы как освобожденного сознания.....	150
Гапеева А. С. Негативная и позитивная оценка в процессе стереотипизации.....	153
Емельяненко Е. О. Особенности репрезентации форм маргинального в разные исторические эпохи.....	157
Гончаренко М. М. Системный подход в определении социоприродных противоречий.....	161
Глушко Т. П. Экономическое сознание нации в контексте социально–феноменологического анализа.....	165
Андриенко Е. В. Деловая женщина как общественный и экономический феномен.....	170
Бех Ю. В. Концепция управления интеллектуальным капиталом организации.....	173
Войнов А. В. Влияние феномена чести на формирование характера социальных сред.....	178
Волковинская В. А. Публичное и приватное в феноменологическом поиске смысла социальности.....	183
Левкулич В. В. Категория справедливости в античной философской парадигме.....	186
Марчук О. Т. Феноменологический анализ здоровья в системе патристических принципов совершенства. Часть I. Атрибуты идеальных моделей в перспективах холистической актуализации.....	190
Белокопытова Н. И. Компаративный подход к гендерному вопросу в арабских, персидских и тюркских обществах.....	195
Прокопенко В. В. Аристотель о взаимоотношениях философии и теологии.....	199
Куцупал С. В. Политико–правовая концепция Г. Гегеля.....	202
Гончаренко О. А. Аналитическая философия Казимира Твардовского: образ обучения.....	206
Масаев М. В. Социализм – социальность – общество социальной защиты? (философско–исторический и политический анализ некоторых работ И.А. Ильина в свете концепции парадигмальных образов и символов эпох, цивилизаций и народов и ракурсе прикладной политологии).....	209
Рославицкая К. Р. Гуманизм национальной идеи в философском наследии Ивана Франко.....	211
Сторожук С. В. Национальные мотивы образа Богородицы в литературном и художественном наследии Т. Шевченко.....	215
Супрун Н. Т. Особенности понимания понятия “доказательство” в логической концепции В. Карпова.....	219
Требин М. П. Концепция “мятежной” Е. Месснера.....	222
Ханжи В. Б. Онтологическая традиция понимания времени: Ньютон и Эйнштейн.....	226
Черная Л. В. Понимание роли общественного идеала в государственном строительстве: философский экскурс на материалах творчества П.И. Новгородцева.....	230
Гришанова Е. В. Историческая ценность юмора в аспекте современного философского исследования.....	235

Держко И. Метафизические функции ценностей в парадигме социокультурной жизни.....	238
Джабраилова Ф. О социально–философском анализе проблемы идентичности и разнообразия в межкультурных отношениях.....	242
Дмитренко М. И. Корпоративная культура и ее функциональный потенциал.....	245
Заплата О. А., Борисов Б. А. Информационно–консультативная IT–коммуникация как социальная услуга в области физической культуры и спорта.....	250
Казачок М. А. К вопросу о критике гносеологических оснований современных псевдонаучных направлений в физике.....	253
Ткаченко Н. А. Жанровое разнообразие альтернативно–исторических построений: феномен “Новой хронологии”.....	260
Кивлюк О. П. Глобализационная направленность образовательных трансформаций.....	264
Ильяхова М. В. Значение темпоральных образов при исследовании процесса непрерывного образования.....	268
Бойченко М. И. Значимость социальной философии как учебной дисциплины в современном университете в условиях перехода к обществу знаний.....	273
Назаров М. Х. Интернационализация высшего образования: понятие, стратегии.....	278
Ситниченко Е. Г. Философские аспекты анализа сетевой парадигмы управления образованием.....	281
Нестеренко Е. А. Символы как инструмент управления образовательным учреждением.....	284
Пашков В. В. Философские основания профессионализации педагогической деятельности.....	288

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

Рзаев А. Г. Государственное управление: понятие и системность.....	293
Хонин В. Н. Побудительные мотивы международных интеракций. Модель “пирамиды Маслоу”.....	298
Кучурян А. Н. Методологический подход У. Домхоффа к анализу власти.....	304
Волошин М. А. Концепт “Медиадемократия” в интерпретации Н.Больша.....	308
Костючков С. К. Природа человека в контексте биополитики: эволюционные и социологические аспекты.....	314
Спиридонова К. А. Конструктивизм и теория сообществ безопасности.....	317
Коломиец Л. В. Технологический детерминизм в системе методологических принципов технократизма.....	323
Иохим А. Н. Проблема “Другого” и формирование права в дифференциации коллективной идентичности в международной политике.....	325
Мамедов Р. К. О политических и правовых аспектах агрессии.....	329
Побочий И. А. Политический терроризм как разновидность насильственных форм политической борьбы.....	334
Олещук П. Н. Влияние социальной сети facebook на политическую мобилизацию.....	338
Нагорянский Е. А. Дискурс как основа публичной политики в современных демократических обществах.....	342
Абдуллаев Ф. Геополитические аспекты международной миграции.....	345
Ликачук Д. Парламентский конфликт: правящая коалиция vs оппозиция.....	350
Нагорняк Т. Л. Конфликт Государства и Общества в Украине.....	354
Валиев А. Роль и место принципов уголовного права в дифференциации уголовной ответственности.....	264
Романюк А. И. Создание нового военно–политического блока как способ обеспечения коллективной безопасности стран, которые могут стать объектом агрессии со стороны российского империализма.....	368
Абдуллаев Н. Медиация (посредничество): международный и национальный опыт.....	372
Варбанец П. А. Политика Анкары касательно утверждения Турции системообразующим ядром тюркского мира: достижения и просчеты.....	376
Гуцало С. Лига арабских государств – между интеграцией и сомализацией.....	381
Кухтин М. М. Политический портрет федерального канцлера Германии Ангелы Меркель.....	386
Макогон Д. И. Трансформация внешней политики ФРГ после окончания Холодной войны.....	389
Плевако И. Г. Экономическая составляющая геополитического позиционирования Бразилии в странах Южной и Восточной Азии.....	393

СОЦИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Гоян И. Н., Максимович О. В. Модернизм и традиционализм как цивилизационные типы украинского этнонационального характера: историко–социологический анализ (II часть).....	399
---	-----

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

Круглый стол “Крым депортированный (до 70-риччя депортации крымскотатарского народа)”.....	405
Масаев М. В. Модернизация в современном мире: социально–экономический и политический контексты (в свете концепции парадигмальных образов и символов эпох, цивилизаций и народов). Рецензия на: Котолупов О. А., Хриенко П. А. Модернизация в современном мире: социально–экономический контекст. – Симферополь : ДИАИПИ, 2010. – 304 с., а также: Мироншиков О. А. Государство. Идеология. Революция : монография / О. А. Мироншиков. – Ялта : РИО КГУ, 2009. – 244 с.....	423
Международная научно–практическая конференция “Вальдорфская педагогика в контексте современных образовательных вызовов”.....	425
X Всеукраинская научно–практическая конференция “Украинская культурно–художественная практика в исторической ретроспективе”.....	426

ДО УВАГИ АВТОРІВ !

Вимоги до структури та оформлення наукових статей:

1. Наукова стаття повинна містити такі необхідні елементи:

- постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновок з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

2. Розташування структурних елементів статті:

- УДК;
- прізвище, ім'я, по батькові автора (авторів), вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, e-mail (українською, англійською, російською мовами);
- назва статті та анотація українською, англійською, російською мовами (900–1000 знаків кожна);
- анотація повинна бути – структурованою, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки;
- ключові слова українською, англійською, російською мовами;
- обов'язковий список використаних джерел у кінці статті;
- після списку використаних джерел надається цей же список джерел латинським алфавітом (транслітерація);
- обсяг статті – до 25 тис. знаків (як виняток, не більше 35 тис. знаків);
- обов'язкова вимога до статей – якість, високий рівень англійської мови.

3. Вимоги для оформлення тексту:

всі поля 20 мм; шрифт Times New Roman, кегель 14, інтервал – 1,5; абзацний відступ – 10 мм. Рисунок і таблиці оформляються згідно з ДСТУ. Щодо символів. В тексті необхідно використовувати лапки лише такого зразку: “”, тире – це коротке тире: “–”. Не потрібно ставити зайві пробіли, особливо перед квадратними чи круглими дужками, а також в них. Для запобігання потрібно використовувати функцію “Недруковані знаки”.

4. Посилання на джерела в тексті подаються за таким зразком:

[7, с. 123], де 7 – номер джерела за списком використаних джерел, 123 – сторінка. Посилання на декілька джерел одночасно подаються таким чином: [1; 4; 8] або [2, с. 32; 9, с. 48; 11, с. 257]. Посилання на архівні джерела – [15, арк. 258,2 31 зв].

5. Стаття подається мовою оригіналу (українською, російською, англійською, німецькою, французькою, іспанською, польською, чеською) у електронному варіанті у вигляді файлу, який виконаний в текстовому редакторі MS Word for Windows, на диску чи електронною поштою.

6. Статті, автори яких не мають наукового ступеня, супроводжуються рецензією кандидата або доктора наук за фахом публікації або витягом із протоколу засідання кафедри (відділу) про рекомендацію статті до друку. Рецензія або витяг з протоколу подається у сканованому вигляді електронною поштою.

7. Відповідальність за зміст, точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів. Редакція залишає за собою право на незначне редагування і скорочення, а також літературне виправлення статті (зі збереженням головних висновків та стилю автора). Редколегія може не поділяти світоглядних переконань авторів.

8. До статті додаються:

– для Веб-сайту збірника обов'язкове резюме статті англійською мовою не менше як 4000 знаків. Резюме статті повинно бути структуроване, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки.

Резюме статті надсилається безоплатно.

– **Відомості про автора (авторів):** прізвище, ім'я, по батькові, вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, службова і домашня адреси з поштовим індексом, контактний телефон, e-mail.